

CONFERINȚA ECONOMICĂ NAȚIONALĂ

CEN 2012

***ECHILIBRE ȘI DEZECHILIBRE
ALE PIETEI ROMÂNEȘTI
ÎN PERIOADA ACTUALĂ***

COMITETUL ȘTIINȚIFIC ȘI DE ORGANIZARE

Acad. prof. univ dr. **Gheorghe Zaman**
Prof. univ.dr. **Gheorghe Pistol**
Prof. univ. dr. **Ioan Gâf-Deac**
Prof. univ. dr. **Cicilia Ionescu**
Prof. univ. dr. **Zenovic Gherasim**
Conf. univ. dr. **Eugen Ghiorghiță**
Conf. univ. dr. **Maria Andronie**
Conf. univ. dr. **Eduard Ionescu**
Conf.. univ. dr. **Diana Crăciunaș**
Conf. univ. dr. **Aurelian Băluță**
Conf. univ. dr. **Lăcrămioara Hurloiu**
Conf. univ. dr. **Cezar Braicu**
Conf. univ. dr. **Angela Popescu**
Conf. univ. dr. **Ion Corbu**
Lect. univ. dr. **Luise Mladen**
Lect. univ. dr. **Lucian-Dorel Ilincuță**
Asist. univ. drd. **Angela Ogarcă**
Asist. univ. drd. **Raluca-Mariana Ștefan**

UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

**FACULTATEA MANAGEMENT
FINANCIAR CONTABIL,
BUCUREȘTI**

**FACULTATEA FINANȚE ȘI BĂNCI,
BUCUREȘTI**

CONFERINȚA ECONOMICĂ NAȚIONALĂ

CEN 2012

***ECHILIBRE ȘI DEZECHILIBRE
ALE PIETEI ROMÂNEȘTI
ÎN PERIOADA ACTUALĂ***

**București, România
8 mai 2012**

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.)

ISSN 2285 – 584X
ISSN-L 2285 – 584X

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/2285584X

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2012
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

LUCRĂRI PREZENTATE ÎN PLENUL CONFERINȚEI	8
Contabilitatea crizei sau criza contabilității? <i>C. Ionescu</i>	8
Posibilități de identificare și reglare a dezechilibrelor apărute în derularea fluxurilor fiscal-bugetare <i>M.C. Cioponea</i>	13
Apel sau recurs la patrimoniul contabil <i>L.D. Ilincuță</i>	20
Mutații și tendințe în cadrul pieței forței de muncă din România <i>G. Pistol</i>	26
Piața cunoașterii între strategii și realitate <i>A. Popescu, N. Mihăilă</i>	42
Competitivitatea managementului bunurilor intangibile românești pe piața internațională <i>Z. Gherasim</i>	50
Starea economico-financiară a firmelor din economia reală a României în perioada 2005 – 2010 <i>M. Dimitriu</i>	56
Secretul “asigurării” unui deficit cronic al balanței comerciale externe. Cazul României 1990-2010 <i>E. Ghiorghiță</i>	63
SECȚIUNEA ECONOMIE, MANAGEMENT, CONTABILITATE ȘI INFORMATICĂ ECONOMICĂ	67
SUBSECȚIUNEA I: CONTABILITATE ȘI INFORMATICĂ ECONOMICĂ	67
Baze de cunoștințe generate și exploatate în Turbo Prolog <i>D. M. Trană</i>	67
Tehnici SVM de instruire pentru rezolvarea problemelor de clasificare a datelor <i>R.-M. Ștefan, M. Șerban</i>	76
Criptarea unei baze de date utilizând algoritmi ce includ o valoare salt <i>M. Șerban, R.-M. Ștefan</i>	82
Comparative approaches on the depreciation methods used by the economic entities <i>O.M. Zărnescu, V. Braga</i>	87
Impactul tehnologiilor informaționale asupra procesului de audit <i>L. Gădău</i>	92
GUI for mobile device connected to cloud <i>R. Bucea-Manea-Țoniș, R. Bucea-Manea-Țoniș</i> 97	
Imobilizările corporale între referențialul contabil internațional și cel național: IFRS, IFRS-ul pentru IMM-uri și O.M.F.P. nr. 3055/2009 <i>C. Ionescu, L.D. Ilincuță</i>	102
Contabilitatea asocierilor în participațiune <i>F. Georgescu</i>	115
Performanță versus rezultat <i>E.A. Stoienescu</i>	124
Particularități privind recunoașterea și evaluarea veniturilor și cheltuielilor în contabilitate - partea I <i>M.R. Chivu</i>	129
Comunicarea de marketing online a companiilor în contextul globalizării și a societății informaționale <i>A. Ionescu</i>	143
Particularități privind recunoașterea și evaluarea veniturilor și cheltuielilor în contabilitate - partea II <i>M.R. Chivu</i>	151
Rolul controlului intern și auditului financiar în implementarea proiectelor cu finanțări europene din categoria Fondul Social European <i>D. Nica, C.C. Cocoșatu, L. Tomoioagă</i> ..	163
SECȚIUNEA ECONOMIE, MANAGEMENT, CONTABILITATE ȘI INFORMATICĂ ECONOMICĂ	183
SUBSECȚIUNEA II: ECONOMIE ȘI MANAGEMENT	183
Managementul internaționalizării / regionalizării practicilor de gestiune corporativă a firmelor din România <i>M. Gâf-Deac</i>	183

Managementul societății cunoașterii în context european <i>E. Burtea, L. Hurloiu, A. Meruță</i> .	190
Binomul sărăcie - ocupare – indicatori comuni din cadrul portofoliului indicatorilor Laeken <i>C. Stroe, E. Militaru, S. Cojanu, I. Lazăr, C. Drăgoiu</i>	199
Folosirea instrumentelor de cercetare a afacerilor în managementul proiectelor de sisteme informatice integrate organizaționale <i>Z. Gherasim, I. Andronie, M. Andronie</i>	208
Dezechilibre pe piața educației și a inovării - factor de amplificare a crizei din România. O abordare liberală <i>A.V. Băluță</i>	214
Profesionalizarea activităților de voluntariat social în Germania <i>R. Mihălcioiu</i>	220
Etape ale formării infrastructurii financiare din România între 1880-1916 în contextul modernizării statului <i>A. Tănase</i>	225
Analiza fenomenului corupției în România <i>L. Ionescu</i>	230
Managementul informațional al resurselor umane - cale de îmbunătățire a culturii organizaționale a unei companii <i>M.D. Mareș, V. Mareș</i>	235
Rolul strategiei și stilului managerial față de cultura organizației și comportamentul organizațional. Dezvoltarea unei culturi organizaționale orientate spre calitate <i>R. Dragomiroiu</i>	242
Strategii actuale ale activității de desfacere pe piața românească <i>I. Hurloiu</i>	251
Analiza cost beneficiu - indicatori relevanți <i>D. Barbălată</i>	257
Avantaj competitiv și performanță printr-o atitudine respectuoasă față de mediu <i>M. Chivu</i>	262
The taxonomy of labor stress and the substantial cost for educational organizations <i>S.C. Chirimbu, M.A. Barbu-Chirimbu</i>	271

SECȚIUNEA PIAȚA FINANCIAR BANCARĂ - COMPONENTA DE BAZĂ A PIEȚEI GLOBALE

SUBSECȚIUNEA I: MECANISME DE FUNCȚIONARE A PIEȚEI FINANCIAR- BANCARE

Unele aspecte privind securitatea financiară a țării provocări și crize majore în sistemul monetar bancar <i>I. Mihai</i>	285
Piața asigurărilor din România, sub semnul globalizării și al principalelor tendințe manifestate pe piața mondială a asigurărilor <i>T. Negru</i>	291
Dezvoltarea economică în plan local sub efectul creditului bancar <i>I.-C. Velicu</i>	299
Un nou model de afaceri <i>I. Moroșan, M. Geamănu, A. Picu</i>	304
Evaluarea echilibrată a performanțelor firmei <i>I. Moroșan, I. Murariu</i>	309
Infrastructura sistemului financiar românesc în condițiile crizei actuale <i>E. Ionescu, C. Oprea</i>	315
Câteva aspecte ale ciclicității crizelor în economia de piață <i>M.E. Balu</i>	321
Mecanismul de funcționare a TVA – furnizor de informații și control privind evoluția cererii și ofertei de bunuri și servicii pe piața românească <i>A. Duca</i>	328
Banca punte - instrument de stabilizare a instituțiilor de credit în dificultate <i>G.N. Jemboiu</i>	337

SECȚIUNEA PIAȚA FINANCIAR BANCARĂ - COMPONENTA DE BAZĂ A PIEȚEI GLOBALE

SUBSECȚIUNEA II: MODELE ȘI TIPOLOGII DE FUNCȚIONARE ALE PIEȚEI

Aspecte ale eficienței economice a corporațiilor publice naționale și transnaționale <i>G. Zaman, M. Geamănu</i>	345
Diagnosticul – sursa informațiilor necesare evaluării entității <i>D.E. Dascălu, I. Tănase, M. Geamănu</i>	357
Modelul legăturilor multiple al leadership-ului <i>R. Ștefănescu</i>	364

Securitatea energetică – componentă de bază a dezvoltării echilibrate a României <i>M. Dumitru, R.A.M. Dumitru</i>	370
Influența crizei economice asupra echilibrelor dezvoltării durabile <i>M. Dumitru, R.A.M. Dumitru</i>	377
Un concept pentru recredibilizarea pieței electorale din România <i>I. Corbu</i>	385
Reflectarea valorii create în performanțele firmei <i>A. Ogarcă</i>	392
Finanțarea sustenabilă a proiectelor de investiții pentru protecția mediului în România <i>Ș.-A. Rotaru</i>	397
Analiza SWOT a resurselor nebugetare de dezvoltare economică în plan local, în contextul integrării României în Uniunea Europeană <i>I.-C. Velicu</i>	405
Nevoia de schimbare în domeniul organizării firmelor din perspectiva sustenabilității <i>A. Picu</i>	410
Sustenabilitatea financiară a sistemului de pensii din România în contextul provocărilor demografice și economice actuale <i>L. Mladen</i>	414
Managementul bazat pe leadership <i>C. Braicu, C. Neagu</i>	423
Perspective ale economiei românești în procesul integrării europene <i>R.A.M. Dumitru</i>	426

LUCRĂRI PREZENTATE ÎN PLENUL CONFERINȚEI

CONTABILITATEA CRIZEI SAU CRIZA CONTABILITĂȚII?

Ionescu Cicilia
Facultatea de Management Financiar Contabil București
Universitatea Spiru Haret

Rezumat

Lumea traversează o perioadă de crize și de turbulențe. Aceste crize și turbulențe, în cea mai mare măsură a lor, țin de iminenta schimbare de paradigmă în domeniul economic și social. Schimbarea de paradigmă nu a început ieri și nu se va termina mâine. Specialiștii în domeniu apreciază că această schimbare ține de domeniul sutelor de ani. Cei care înțeleg mai repede încotro se îndreaptă omenirea vor fi câștigătorii de mâine ai competiției globale.

Ceea ce este cert e că societatea industrială se află la sfârșitul parcursului. Mugurii noii civilizații țin de REVALORIZAREA forței de muncă dintr-o nouă perspectivă, cea a CUNOAȘTERII; așezarea cunoașterii în prim-planul vieții economice și sociale. Cu cât ne vom apropia mai mult de acest domeniu al cunoașterii, cu atât vom trece mai ușor prin turbulențele pe care le traversează economia.

Toate schimbările ce au loc în economie, se răsfrâng și asupra sistemului de măsurare, evaluare și contabilizare. Contabilității îi revine greaua sarcină de a se adapta la realitatea schimbării. Cum se poate face acest lucru în România? Răspunsul este: *Printr-o profundă reformă a sistemului său contabil, care implică forță de muncă înalt calificată, capabilă să treacă de la activitatea tradițională, de rutină, a înregistrărilor în contabilitate, la înțelegerea conceptelor de armonizare, convergență, conformitate cu prevederile acquis-ului comunitar și, implicit, la aplicarea efectivă a prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară IAS/IFRS.*

Cuvinte-cheie: *contabilitatea crizei, criza contabilitatii, informare financiară, armonizare, convergență, conformitate, standarde IAS/IFRS*

Clasificare JEL: *M40, M41*

Introducere

Ca dascăl, nu de puțină vreme în cadrul USH, Facultatea de MFC, am încercat să-mi canalizez eforturile în direcția formării tinerilor studenți și masteranzi ca viitori profesioniști contabili. Am analizat, în cadrul orelor de curs și seminar, valențele și inconsistențele sistemului contabil românesc, am parcurs împreună aproape toate etapele reformei contabile românești, de după 1990, cu toate implicațiile de natură tehnică și legislativă, și pe care, în cele ce urmează, aș dori să le supun atenției dumneavoastră.

Etape ale reformei Contabilității românești

▪ *Etapa 1 (1991-1999) – sistem contabil dualist de inspirație franceză, informare financiară redusă*

Reforma contabilității în România a început, putem spune, odată cu înființarea USH și a Facultății de MFC, adică în anul 1991, și a fost practic marcată de apariția Legii Contabilității nr. 82/1991 și de Regulamentul său de aplicare, cu aplicabilitate începând cu data de 1 ianuarie 1994. Prin adoptarea celor șase principii contabile, cu titlu explicit, și a altor principii cu titlu implicit, considerăm că *sistemul contabil din anul 1994 a deschis calea în direcția conceptualizării contabilității financiare.*

Similar majorității sistemelor contabile ale țărilor Europei continentale, cu accentele specifice spațiului european în care ne situăm, contabilitatea românească era dominată de caracteristicile dreptului scris și opera în contextul existenței unei profesii liberale tinere, cu mică forță de a se impune pe arena economică a țării și cel al unei piețe financiare instabile. Astfel, contabilitatea era orientată cu predilecție spre satisfacerea cerințelor puterii publice și creditorilor bancari, și nu ale investitorilor bursieri. Mai mult, aceasta era puțin transparentă, puternic influențată de regulile fiscale, aspectele de formă erau prioritare celor de fond în interpretarea tranzacțiilor și

evenimentelor economice, normalizarea era susținută, de o manieră mai mult sau mai puțin monopolistă, de regulile guvernamentale. Pe acest fond, își fac loc cu dificultate flexibilitatea, judecata profesională, imaginea fidelă, și experimentarea în contabilitate.

Rolul primordial jucat de finanțarea bancară a condus la o contabilitate care a promovat superprudența în evaluare. Intenția justificată a investitorilor și managerilor de a evalua performanța întreprinderii și de a previziona fluxurile de trezorerie viitoare a fost semnificativ și negativ influențată de scopul major cu care a fost acreditată contabilitatea, acela de a calcula bazele impozabile, făcând apel, în acest sens, la reguli de ordin fiscal.

Deși proiectarea unui sistem contabil de tip dualist a avut în vedere deschiderea contabilității și către alți utilizatori externi de informație financiară, în această perioadă majoritatea practicienilor în domeniu întocmeau documente de sinteză pentru a fi predate și verificate de administrațiile financiare din subordinea Ministerului de Finanțe. Prezența anexei „Alte informații privind regulile și metodele contabile și date complementare”, spre exemplu, era doar o vitrină a actului normalizator, creând sentimentul că în mediul nostru economic și social se poate acționa pe pedala politicilor și alegerilor contabile pentru a răspunde dezideratelor întreprinderilor.

Pentru majoritatea profesioniștilor în domeniu reforma era, în primul rând, un nou plan contabil general (reduc și el la o listă structurată de conturi și la modul lor de funcționare) în vederea înregistrării operațiilor economice și financiare.

Cu toate aceste neîmpliniri, considerăm că sistemul contabil din anul 1994 a corespuns, în parte, nivelului de dezvoltare economică la care se afla România în acea perioadă și nu a reprezentat un impediment major în ceea ce privește foaia de parcurs a României spre Uniunea Europeană. Atât structura cât și formatul documentelor de sinteză au respectat, în linii mari, prevederile Directivei a IV-a europene. Iar Franța, al cărui model contabil ne-a inspirat, era deja membră a Uniunii Europene. Întârzierea aderării României la structurile UE și neatragera investitorilor străini considerăm că nu s-au datorat, în primul rând ineficienței sistemului contabil, ci lipsei de performanță a întreprinderilor și slabei performanțe manageriale a unora din guvernările post decembriste.

▪ ***Etapa 2 (1999-2005): armonizarea sistemului contabil cu prevederile Directivei a IV-a europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate***

Nu numai din dorința, probabil, de a suplini această lipsă de performanță economică cu găsirea unor denumiri atractive pentru investitorii străini, dar și din necesitatea armonizării contabilității românești (ca parte integrantă a legislației naționale), cu cea a țărilor comunitare și nu numai, și anticipând, se pare, intențiile UE în materie de armonizare contabilă, începând cu anul 1999 Guvernul român, prin Direcția Generală de Legislație Contabilă din cadrul Ministerului de Finanțe, a pus în aplicare un program de dezvoltare a contabilității în centrul căruia se află implementarea standardelor internaționale de contabilitate.

De altfel, la acea dată, principala preocupare la nivel european o reprezenta compatibilizarea reglementărilor contabile europene cu normele contabile internaționale.

Programul de dezvoltare a contabilității românești a fost reglementat, mai întâi, prin OMF nr. 403/1999, înlocuit cu un altul în anul 2001, cu aceeași denumire. Este vorba de *OMF nr. 94/20.02.2001, „Reglementări contabile armonizate cu prevederile Directivei a IV-a a CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate”*. Asistăm, practic, la o schimbare de atitudine a doctrinei contabile românești prin reorientarea acesteia către filosofia referențialului internațional (a normelor contabile internaționale) ce presupune o deschidere spre conceptele și practicile contabile anglo-saxone. Contabilitatea anglo-saxonă este fundamentată pe un set coerent de *politici contabile și tehnici de estimare*, situate în perimetrul recunoașterii (constatării) elementelor care compun situațiile financiare, al evaluării acestor elemente și al publicării produselor sale finale.

Conducerea întreprinderilor trebuia să aleagă și să aplice politicile contabile astfel încât situațiile financiare să fie conforme cu toate dispozițiile fiecărei norme contabile internaționale și fiecărei interpretări (SIC) aplicabile. În absența unei dispoziții specifice pentru problema dată, conducerea trebuia să elaboreze politici pentru ca situațiile financiare să furnizeze informații *pertinente* (pentru necesitățile utilizatorilor de conturi) și *fiabile*, care să prezintă o imagine fidelă a rezultatelor și a poziției financiare, să reflecte realitatea (substanța) economică a evenimentelor și a

tranzacțiilor și nu numai forma lor juridică (legală), să fie neutre (să nu existe elemente care să conducă la interpretări eronate), să fie prudente și complete (prin luarea în considerație a tuturor aspectelor semnificative).

Spre deosebire de politicile contabile, *procedura de estimare* contabilă implică judecăți profesionale bazate pe ultimele informații disponibile. Spre exemplu, se poate proceda la estimarea creanțelor dubioase, a degradării stocurilor, a duratei de utilitate sau a ritmului așteptat de consumare a avantajelor economice procurate prin imobilizările amortizabile. Recursul la estimări raționale reprezintă o parte însemnată a întocmirii situațiilor financiare și nu pune în cauză fiabilitatea acestora.

În elaborarea sistemului contabil legiferat prin OMF nr. 94/20.02.2001, cei care au asigurat asistență de specialitate au fost experții britanici din cadrul Institutului Experților Contabili din Scoția, finanțați de fundația Know How Fund, și, ceea ce este esențial este faptul că o bună și reprezentativă parte din economia românească a trecut deja la implementarea unui sistem contabil bazat pe aplicarea normelor contabile internaționale.

Cu toate acestea, însăși denumirea Ordinului a sugerat starea de confuzie ce plana asupra viitorului dreptului contabil românesc, care a trebuit să asimileze atât prevederile Directivei a IV-a a Uniunii Europene dar să și continue armonizarea cu Standardele Internaționale de Contabilitate. Și cum acest lucru nu ar fi de ajuns, știut fiind faptul că este dificil să pui în armonie două surse de drept contabil, nu de puține ori divergente, în cadrul acestor reglementări s-au întâlnit atât influențe franceze cât și britanice.

Influența reglementărilor UE s-a manifestat prin faptul că structura Ordinului păstra, în linii mari, structura prevederilor Directivei a IV-a europene. Influența IASB s-a manifestat, în sinteză, în primul rând prin faptul că întreprinderilor românești li se cerea să întocmească conturile lor anuale (care respectă structura prevăzută de Cadrul de pregătire și prezentare a situațiilor financiare al IASB) atât în conformitate cu Legea Contabilității nr. 82/1991, republicată, dar și în concordanță cu Cadrul general privind întocmirea și prezentarea situațiilor financiare al IASB și cu Standardele Internaționale de Contabilitate. În al doilea rând, influența internațională asupra Ordinului o reprezintă adoptarea a trei noi principii contabile, preluate din IAS 1 "Prezentarea situațiilor financiare": principiul pragului de semnificație, principiul prevalenței economicului asupra juridicului și principiul evaluării separate a elementelor de activ și de pasiv.

În această etapă și-au făcut apariția judecata și raționamentul profesional, efectuarea de estimări contabile în evaluarea elementelor situațiilor financiare, s-au produs schimbări în structura și forma situațiilor financiare dar și eforturi pe linia decuplării contabilității de fiscalitate. Investitorii au fost plasati în varful piramidei utilizatorilor de informație contabilă.

▪ **Etapa 3:** (2005 – prezent): *sistem contabil conform cu Directiva a IV-a și a VII-a a U.E.*

La ora actuală, România se află în fața unor procese ireversibile și de mare interes pentru contabilitate: creșterea numărului și puterii companiilor transnaționale; globalizarea economiilor, cu predilecție a piețelor financiare; creșterea capitalizării bursiere și dezvoltarea și apariția de noi produse financiare. În aceste condiții, producția și comunicarea unor informații financiare relevante, credibile, comparabile care să utilizeze un limbaj contabil comun în măsură să asigure comunicarea între toate categoriile de utilizatori de informații sunt vitale mediului de afaceri.

Unica soluție pentru realizarea acestor cerințe este *armonizarea, convergența, conformitatea contabilității românești cu prevederile acquis-ului comunitar și, implicit, aplicarea efectivă a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară IAS/IFRS.*

În acest sens, în decembrie 2005, Ministerul Finanțelor Publice a publicat OMF 1752 care clarifică aplicarea viitoare a standardelor internaționale în România, preluate sub denumirea de *International Financial Reporting Standards (IFRS)* - Standarde Internaționale de Raportare Financiară.

În conformitate cu ordinul mai sus amintit, ar fi trebuit ca, începând cu situațiile financiare ale anului 2006, Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), așa cum sunt prezentate și publicate de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate, (IASB - *International Accounting Standards Board*), se aplică de către următoarele categorii de persoane juridice:

entitățile cotate la Bursă, băncile, societățile de asigurări și alte societăți care satisfac anumite criterii minime privind mărimea acestora, respectiv o cifră de afaceri peste 7,3 milioane de euro, un număr mediu de peste 50 de salariați și/sau un total de active evaluat la peste 3,65 milioane de euro. Situațiile financiare ale entităților care aplică IFRS vor fi auditate de către auditori financiari, membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România.

Standardele Internaționale de Raportare Financiară reprezintă atât standarde (IAS) cât și interpretări adoptate de IASB. Până în prezent, acest organism al normalizării contabile internaționale a dat publicității un număr de 13 IFRS-uri, după cum urmează:

IFRS 1 Aplicarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (*First-time Adoption of International Financial Reporting Standards*);

IFRS 2 Plăți bazate pe acțiuni (*Share-based Payment*);

IFRS 3 Combinări de întreprinderi (*Business Combinations*);

IFRS 4 Contractele de asigurări (*Insurance Contracts*);

IFRS 5 Activele pe termen lung deținute pentru vânzare și activitățile întrerupte (*Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations*).

IFRS 6 Explorarea și evaluarea resurselor minerale (*Exploration for and Evaluation of Mineral Assets*)

IFRS 7 Instrumente financiare: informații de furnizat (*Financial Instruments: Disclosures*)

IFRS 8 Segmente operaționale (*Operating Segments*)

IFRS 9 Instrumente financiare (*Financial Instruments*)

IFRS 10 Situațiile financiare consolidate (*Consolidated Financial Statements*)

IFRS 11 Aranjamente comune (*Joint Arrangements*)

IFRS 12 Divulgarea de interese în alte entități (*Disclosure of Interests in Other Entities*)

IFRS 13 Evaluarea la valoarea justă (*Fair Value Measurement*)

Aplicarea efectivă a IFRS în România a întârziat însă să apară. Probabil că, acestea reprezintă mai mult decât o modificare a reglementarilor contabile. Este un nou sistem de evaluare a performanței – un nou sistem de proceduri – care trebuie adoptat la nivelul întregii organizații. Acesta va schimba modul de lucru și, de asemenea, este posibil să impună schimbări decisive în ceea ce privește managementul strategic și contabil.

În principal, implicațiile strict de natură contabilă se referă la:

- Aplicarea integrală a anumitor standarde care nu au fost aplicate anterior în practică (IAS 39 *Instrumente financiare*, IAS 36 *Deprecierea activelor*-se aplică începând cu exercițiul financiar 2010. etc.);

- Se vor aplica noi standarde IFRS (IFRS1 *Aplicarea pentru prima dată a standardelor internaționale de raportare financiară* și standardul prin care sunt revizuite 13 alte standarde) și va fi retras IAS 15 *Informații care reflectă efectele variației prețurilor*;S

- Este posibil ca reglementările fiscale să nu țină pasul cu reglementările contabile, iar implicațiile fiscale ale anumitor tranzacții ar putea fi neclare. Ca urmare, pot apărea conflicte cu autoritățile fiscale.

Este acesta un proces simplu și direct? Arareori. Un simplu exercițiu tehnic pentru funcția financiară? Niciodată, deoarece:

- Întreaga bază de raportare către părțile interesate se va modifica. Pentru multe companii acest lucru înseamnă o serie de schimbări fundamentale - schimbări care pot afecta întreaga activitate, de la relațiile cu investitorii până la procedurile zilnice - și care pot influența viabilitatea unor produse și chiar profitabilitatea activității în sine;

- Este necesar ca societatea să aloce o perioadă considerabilă de timp planificării și implementării modificărilor necesare și integrării lor la nivel de societate, astfel încât acest proces să nu diminueze eficiența activităților zilnice.

Efectul adoptării IFRS asupra situațiilor financiare ale unei entități poate, deasemenea, să varieze în funcție de domeniul economic în care își desfășoară activitatea și în funcție de reglementările contabile din România aplicate anterior de către entitate. În sectorul telecomunicațiilor, de exemplu, societățile se vor confrunta cu probleme semnificative legate de

deprecierea activelor. În industria farmaceutică, contabilitatea cheltuielilor de cercetare, a mărcilor înregistrate și a patentelor, poate crește în complexitate.

- De ce contabilitatea crizei? Pentru că această tehnică/știință (!?) monitorizează, folosind limbajul specific/vocabularul contabil viața economică a entităților aflate în criză.

- De ce criza contabilității? Pentru că ea însăși se află într-o profundă criză de identitate, într-o continuă căutare a interpretării realiste și sincere a realității economice, a imaginii fidele a vieții economice.

Profesioniști contabili de renume¹, în lucrările lor, caută soluții de salvare a economiei aflate în criză, considerând că în viitor trebuie să-și facă loc loc mai mult concepte precum „tot mai puțin stat, tot mai bună și corectă reglementare în contabilitate (reglementări neutre, independente), mai multă transparență și mai multă supraveghere publică”, subliniind că imixtiunea politicului și a grupurilor de interese în activitatea de reglementare și normalizare contabilă nu mai este recunoscută în situații de criză.

Cu toate acestea, nu trebuie trecut cu vederea faptul că normele contabile, chiar dacă nu pot fi puse la originea crizei financiare actuale, ele nu au permis, totuși, prevenirea acesteia. Nu trebuie trecut cu vederea că valoarea de piață, în loc să fie folosită ca instrument de informare pentru stabilirea deciziilor, a fost folosită ca instrument de gestiune pe baza căruia s-au luat decizii. Pe de altă parte, în condițiile globalizării, trebuie readuse în discuție valorile celor două sisteme contabile internaționale:

- sistemul anglo-saxon, bazat pe principii și reguli (mai dinamic dar care presupune anumite riscuri, cum sunt cele la care asistăm astăzi) sau
- sistemul contabil continental, bazat mai mult pe prudență, pe acțiuni preventive.

Considerăm că măsurile de luat trebuie să aibă ca obiective salvarea a ceea ce mai poate fi salvat prin identificarea acelor inginerii financiare puse în slujba anumitor actori ai pieței, iar ca măsuri imediate:

1. creșterea transparenței informării financiare
2. întărirea rolului comitetelor internaționale de reglementare și supraveghere
3. examinarea efectelor contabilizării activelor la valoarea justă pe piețele nelichide
4. întărirea procedurilor de audit al evaluărilor

Bibliografie

1. Cicilia, Ionescu – *Sisteme Contabile Moderne*, Ed. Fundației România de Măine, București, 2005
2. Cicilia, Ionescu – *Informarea financiară în contextul internaționalizării contabilității*, Editura Economică, București, 2003
3. Cicilia, Ionescu, – *Actualitate și perspectivă în dezvoltarea contabilității în România*, Revista „Gestiunea și Contabilitatea Firmei”, Editura “Tribuna Economică”, Iunie 2006, Nr.6 (102)
4. Ionescu, Cicilia – *Implicațiile adoptării IFRS asupra contabilității românești*, Revista „Gestiunea și Contabilitatea Firmei”, Editura “Tribuna Economică”, ISSN 1453 – 7516, Februarie 2007, Nr.2 (97) - Anul IX.
5. Ionescu, Cicilia - *Sistemul contabil național din perspectiva aderării României la Uniunea Europeană*, Supliment al Revistei AGER “Economie Teoretică și Aplicată”, Congresul al V-lea al AGER, lucrările Simpozionului anual al AGER “România în Uniunea Europeană. Potențialul de convergență”, Editura Economică, București, 2 iunie 2007
6. Ionescu, Cicilia - *Rolul estimărilor contabile în exprimarea adevărului contabil*, sesiunea de comunicări științifice 2008, Universitatea Spiru Haret, București, mai 2008
7. *Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 1752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, Monitorul Oficial al României, nr. 1080 bis din 30 noiembrie 2005
8. *Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 3055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, M.O. 766/10.11.2009

¹ Prof.univ.dr. Marin Toma, *Criza financiară și profesia contabilă într-o economie globalizată*, Curierul Național/12.04.2008

² Feleagă Niculae, *Îmblânzirea junglei contabilității*, Ed. Economică, București, 1996. Feleagă Niculae și